EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 17.3.2023.
COM(2023) 143 final

2023/0074 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas sakarā ar pušu konferences četrpadsmito sanāksmi Eiropas Savienības vārdā jāieņem attiecībā uz priekšlikuma iesniegšanu par I pielikuma labojumiem Konvencijā par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis priekšlikums attiecas uz lēmumu par nostāju, kas Savienības vārdā Konvencijā par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību jāieņem sakarā ar priekšlikumu iesniegšanu par pušu konferences četrpadsmitās sanāksmes lēmumiem, ar kuriem labo konvencijas pielikumus.

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. Konvencija par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību

Konvencijas par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību (turpmāk "Konvencija") mērķis ir aizsargāt migrējošās dzīvnieku sugas visā to sauszemes, jūras un gaisa areālā. Šī konvencija ir starpvalstu nolīgums, kurš noslēgts ANO Vides programmas aizgādībā un kura mērķis ir saglabāt savvaļas dzīvniekus un to dabiskos biotopus pasaules mērogā. Migrējošās sugas, kuras pienākas aizsargāt, ir uzskaitītas konvencijas I pielikumā (apdraudētās sugas) un II pielikumā (sugas, kas var būt līgumu subjekts). Konvencija stājās spēkā 1983. gada 1. novembrī.

Eiropas Savienība ir Konvencijas Puse[1].

2.2. Pušu konference

Pušu konference ir konvencijas lēmējinstitūcija, kura ir pilnvarota novērtēt migrējošo sugu aizsardzības statusu [saglabāšanās stāvokli] un attiecīgi grozīt konvencijas I un II pielikumu. Saskaņā ar Konvencijas XI pantu labojumu priekšlikumus var iesniegt jebkura puse, un tos pieņem ar klātesošo un balsojošo pušu divu trešdaļu vairākumu.

Pušu konferences četrpadsmitā sanāksme notiks 2023. gada 23.–28. oktobrī Samarkandā (Uzbekistāna). Konvencijas sekretariāta noteiktais labojumu priekšlikumu iesniegšanas termiņš saskaņā ar XI panta 3. punktu ir 2023. gada 26. maijs. Tāpēc Padomei ir jāpieņem lēmums par nostāju, kas sakarā ar pušu konferences četrpadsmito sanāksmi Savienības vārdā jāieņem attiecībā uz labojumu priekšlikumu iesniegšanu.

Pirms pušu konferences četrpadsmitās sanāksmes Konvencijas sekretariāts var izziņot citu pušu priekšlikumus par Konvencijas I un II pielikuma labojumiem, un tāpēc var būt vajadzīgs pieņemt vēl kādu lēmumu par nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem attiecībā uz šiem priekšlikumiem.

2.3. Paredzētais Pušu konferences akts

Pušu konferences četrpadsmitajā sanāksmē tiek ierosināts, lai Savienība iesniedz priekšlikumu grozīt konvencijas I pielikumu, lai palielinātu vienas vaļveidīgo sugas — Baltijas jūras cūkdelfīnu (*Phocoena phocoena*) — aizsardzību visā to izplatības areālā, arī ārpus Savienības.

Ja paredzēto aktu pieņems, tas kļūs pusēm saistošs saskaņā ar Konvencijas XI pantu, kurš nosaka: pielikuma labojums stājas spēkā deviņdesmit dienas pēc pušu konferences sanāksmes, kurā šis labojums pieņemts, un attiecas uz visām Konvencijas pusēm, izņemot tās, kas paredzējušas atrunu.

---

[1] Padomes Lēmums 82/461/EEK (1982. gada 24. jūnijs), ar ko noslēdz Konvenciju par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību (OV L 210, 24.6.1982., 10. lpp.).

3. NOSTĀJA, KAS JĀIEŅEM SAVIENĪBAS VĀRDĀ

Savienības priekšlikumi par I pielikuma labojumiem balstās uz šādiem apsvērumiem: 1) minēto sugu iekļaušana ir zinātniski pamatota; 2) šāda iekļaušana ir saskaņā ar ES tiesību aktiem; 3) Savienībai ir saistības starptautiski sadarboties biodaudzveidības aizsardzībā.

Priekšlikums saskan ar Astoto vides rīcības programmu līdz 2030. gadam[2] un ES Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam[3], konkrētāk, ar svarīgo ES dabas atjaunošanas plāna 14. apņemšanos, saskaņā ar kuru *sugu piezveja tiek izskausta vai samazināta līdz līmenim, kas ļauj atjaunoties un saglabāties*. Šā priekšlikuma dēļ nebūtu jāievieš izmaiņas Savienības tiesību aktos, jo tas attiecas uz sugām, kuras jau tiek attiecīgi aizsargātas saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, konkrētāk, ar Dzīvotņu direktīvu[4] (kas Eiropas Savienībā aizliedz sagūstīt vai nonāvēt vaļveidīgos) un ES kopējo zivsaimniecības politiku[5]. Eiropas Komisija 2023. gada 21. februārī pieņēma "ES rīcības plānu: aizsargāt un atjaunot jūras ekosistēmas ilgtspējīgai un noturīgai zvejniecībai", kas izriet no ES Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam, aicinot ES dalībvalstis pieņemt vai ieteikt pasākumus, kuri līdz minimumam samazinātu Baltijas jūras cūkdelfīnu piezveju (vai samazinātu to līdz tādam līmenim, kas ļauj pilnībā atjaunot iedzīvotājus)[6].

Priekšlikums neparedz jaunas uzraudzības un ziņošanas prasības. Izpildes plānošana un uzraudzība ietilps plānošanas un ziņošanas darbībās, kas uz Konvencijas pamata jau ir paredzētas. Turklāt nebūs arī ietekmes uz budžetu.

Neoficiāla sākotnējo viedokļu apmaiņa ar dalībvalstīm ir notikusi, rakstiski konsultējoties ar dalībvalstīm, kas ir ES Biodaudzveidības platformas (*ESBP*) dalībnieces.

Tāpēc Savienības vārdā ieņemamajai nostājai vajadzētu būt, ka jāpilnvaro Komisija iesniegt minēto priekšlikumu Konvencijas sekretariātam.

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1. Procesuālais juridiskais pamats

4.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punkts paredz lēmumus, kuri nosaka *"nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu"*.

Jēdziens *"lēmumi ar juridiskām sekām"* ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī instrumentus, kas nav saistoši saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas *"var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu"*[7].

---

2 EUR-Lex - 32022D0591 - LV - EUR-Lex (europa.eu)

3 EUR-Lex - 52020DC0380 - LV - EUR-Lex (europa.eu)

4 Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV L 206, 22.7.1992., 7.–50. lpp.).

5 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1380/2013 (2013. gada 11. decembris) par kopējo zivsaimniecības politiku, OV L 354, 28.12.2013., 22. lpp.

6 Sk. arī Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2022/303 (2021. gada 15. decembris), ar ko attiecībā uz pasākumiem, kuru mērķis ir samazināt Baltijas jūrā pastāvīgi mītošās cūkdelfīnu (*Phocoena phocoena*) populācijas īpatņu nejaušas nozvejas Baltijas jūrā, groza Regulu (ES) 2019/1241

7 Eiropas Savienības Tiesas spriedums, 2014. gada 7. oktobris, Vācija/Padome, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61.–64. punkts.

4.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Pušu konference ir struktūra, kas izveidota ar nolīgumu, proti, Konvenciju par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību.

Aktam, kuru Pušu konference tiek aicināta pieņemt, būs juridiskas sekas. Paredzētais akts būs saistošs saskaņā ar starptautiskajām tiesībām atbilstīgi Konvencijas par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību XI pantam.

Paredzētais akts nepapildina un negroza Konvencijā noteikto iestāžu sistēmu.

Tādēļ ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

4.2.1. Principi

Lēmumam, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā, kāds mērķis un saturs ir paredzētajam aktam, attiecībā uz kuru Savienības vārdā tiek ieņemta nostāja. Ja paredzētajam aktam ir divi mērķi vai divi komponenti, no kuriem viens ir klasificējams kā galvenais, bet otrs ir pakārtots, lēmums saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, kas nepieciešams galvenajam vai dominējošajam mērķim vai komponentam.

4.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Paredzētā akta galvenais mērķis un saturs attiecas uz vidi.

Tāpēc ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir 192. panta 1. punkts.

4.3. Secinājums

Par ierosinātā lēmuma juridisko pamatu būtu jānosaka LESD 192. panta 1. punkts saistībā ar 218. panta 9. punktu.

2023/0074 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas sakarā ar pušu konferences četrpadsmito sanāksmi Eiropas Savienības vārdā jāieņem attiecībā uz priekšlikuma iesniegšanu par I pielikuma labojumiem Konvencijā par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu, ko lasa saistībā ar tā 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Konvenciju par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību ("Konvencija") Savienība noslēdza ar Padomes Lēmumu 82/461/EEK[5] , un tā ir stājusies spēkā 1983. gada 1. novembrī.

(2) Uz Konvencijas XI panta pamata Pušu konference var pieņemt lēmumus labot Konvencijas I un II pielikumu.

(3) Šādus labojumus var pieņemt Pušu konference savā četrpadsmitajā sanāksmē 2023. gada 23.–28. oktobrī. Konvencijas sekretariāts ir informējis Konvencijas Puses, ka saskaņā ar Konvencijas XI panta 3. punktu visi labojumu priekšlikumi ir jāpaziņo līdz 2023. gada 26. maijam. Šādus priekšlikumus, būdama Konvencijas Puse, var iesniegt Savienība.

(4) Ir lietderīgi noteikt nostāju, kas Savienības vārdā attiecībā uz priekšlikumu iesniegšanu Konvencijas pielikumu grozīšanai jāieņem Pušu konferencē, jo šīs konferences lēmumi būs Savienībai saistoši.

(5) Baltijas jūrā mītošo cūkdelfīnu *Phocoena phocoena* iekļaut Konvencijas I pielikumā būtu zinātniski pamatoti, ņemot vērā to kritiski apdraudēto saglabāšanās stāvokli, un atbilstu Savienības tiesību aktiem un Savienības saistībām starptautiski sadarboties biodaudzveidības aizsardzībā.

(6) Tāpēc Savienībai būtu jāiesniedz šāds priekšlikums grozīt Konvencijas I pielikumu. Komisijai šis priekšlikums būtu jāpaziņo Konvencijas sekretariātam,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Gatavojoties Konvencijas par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību Pušu konferences četrpadsmitajai sanāksmei, Savienības nostāja ir iesniegt Konvencijas I pielikuma labojuma priekšlikumu, kas paredz tajā iekļaut Baltijas jūrā mītošo cūkdelfīnu *Phocoena phocoena*.

2. Komisija šo priekšlikumu Savienības vārdā paziņo Konvencijas sekretariātam.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs